

Het jaarverslag 2009 van AZ Sint-Lucas verschijnt als speciaal nummer van Focus en Lopend vuur.
FOCUS driemaandelijks tijdschrift juni 2010 Nr. 52
LOPEND VUUR verschijnt maandelijks, behalve in juli en augustus juni 2010 Jg.4 nr. 59
AZ Sint-Lucas, Groenebriel 1, 9000 Gent www.azstlucas.be

BELGIE-BELGIQUE
P.B.
GENT X
3/2240

Argiftekantoor Gent X

Jaarverslag 09

Inhoud

Voorwoord	3
Jaarcijfers en beleid	4
Werken aan kwaliteit	7
Oncologisch centrum	10
Moeder & kind	12
Geriatric	14
Medische- en zorgorganisatie	16
Bouwen aan de toekomst	18
Medewerkers maken het verschil	20
Financieel	22
Bestuursorganen	23

Colofon

Jaarverslag 2009 verschijnt als uitgave van Focus en Lopend vuur.
Focus is het driemaandelijks tijdschrift van vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek.
Lopend vuur is het maandelijks personeelsblad van vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek.

vzw AZ Sint-Lucas & Volkskliniek
campus Sint-Lucas – Groenebriel 1, 9000 Gent
campus Volkskliniek – Tichelrei 1, 9000 Gent
Tel. 09-224 61 11 – info@azstlucas.be

Redactie: Filip Decruynaere, Nike Annys, Leen De Vos (stagiaire)
Groenebriel 1, 9000 Gent
Tel. 09-224 61 23

Verantwoordelijke uitgever: Guido De Wilde / dr. Dirk Maes – Groenebriel 1, 9000 Gent

Foto's: F. Erkens – **Vormgeving:** dotplus

Kiezen voor kwaliteit

Een jaarverslag is een momentopname. Het geeft een stand van zaken, het toont een evolutie, het biedt een overzicht van wat in één bepaald jaar gebeurd is. Ook in 2009 is weer ontzettend veel gebeurd in AZ Sint-Lucas. Teveel om het allemaal te vatten in dit beknopte jaarverslag.

Als we de cijfers bekijken, tekenen zich een aantal duidelijke evoluties af. Het totaal aantal opnamen blijft stijgen, maar het is vooral de dagkliniek die het verschil maakt. Jaar na jaar neemt het aantal activiteiten in daghospitalisatie toe. Deze evolutie is toe te juichen. Het aantal bevallingen bleef met 2.617 op peil. De dienst spoedgevallen rondde in 2009 voor het eerst de kaap van 35.000 patiënten.

Maar niet alleen de kwantiteit telt. AZ

Sint-Lucas zet al jarenlang in op kwaliteit. En ook dat werpt vruchten af. Opnieuw zijn we er in 2009 in geslaagd om het aantal ziekenhuisinfecties drastisch terug te dringen. Ook op het gebruik van antibiotica wordt streng toegezien, met goede resultaten als gevolg. Het zijn maar twee van de vele kwaliteitsprojecten voor een betere patiëntveiligheid die in 2009 met succes werden voortgezet.

Wat de medische diensten betreft moeten we ons in dit jaarverslag noodgedwongen beperken tot enkele hoofdlijnen. Elke dienst zou zonder twijfel zijn eigen jaarverslag kunnen vullen, want overal gaat de evolutie bijzonder snel. Nieuwe behandelingen, nieuwe technologieën, nieuwe initiatieven, nieuwe samenwerkingen – ze ontstaan elke dag ziekenhuisbreed. Vooral de samenwer-

kingen winnen dag na dag aan belang. Niet alleen binnen het ziekenhuis, maar ook met onze partners van de eerste en de derde lijn.

Ook de ondersteunende diensten hebben knap werk geleverd in 2009. Het zijn vaak kleine dingen die het verschil maken voor de patiënt of voor zijn familie. Dingen die geruisloos en ongemerkt gebeuren en die ook niet in dit jaarverslag terug te vinden zijn. Maar die toch zo belangrijk zijn voor het welbevinden van de patiënt. Ik wil daarom alle medewerkers, artsen en vrijwilligers van AZ Sint-Lucas bedanken. Want alleen dankzij hen kan het ziekenhuis zijn missie van betrouwbare zorg waarmaken.

Guido De Wilde
Voorzitter raad van bestuur

Jaarcijfers en beleid

HET JAAR 2009 IN ENKELE CIJFERS

Daghospitalisatie blijft aan belang winnen

Het aantal opnames (klassieke hospitalisatie 28.624 en daghospitalisatie 37.047) steeg in 2009 tot 65.671, een stijging met 1.293 opnames. Het grootste deel van deze toename in aantal opnames is toe te schrijven aan de daghospitalisatie. Jaar na jaar blijft daghospitalisatie aan belang winnen.

De gemiddelde ligduur van de verblijvende patiënten daalt verder en bedraagt

nu 6,8 dagen. Uiteraard zijn er grote verschillen tussen de afdelingen. Op de materniteit bedraagt de gemiddelde ligduur 4,5 dagen, terwijl patiënten in de geriatrie gemiddeld 18,8 dagen in het ziekenhuis blijven.

Het aantal bevallingen bleef met 2.617 op peil in AZ Sint-Lucas, in tegenstelling tot de dalende trend nationaal. Het aantal spoedpatiënten blijft toen-

men. In 2009 werd voor het eerst de kaap van 35.000 patiënten gerond.

	Ligdagen	Opnames	Gemiddelde ligduur
Chirurgie	49.818	9.748	5,1
Interne	75.184	10.628	7,1
Geriatric	37.566	1.406	18,8
Psychiatrie	9.489	623	15,2
Pediatrie	10.455	3.325	3,1
Materniteit	13.143	2.894	4,5

AZ Sint-Lucas	
Aantal erkende bedden	805
Klassieke hospitalisaties	
Opnames	28.624
Ligdagen	195.655
Gemiddelde verblijfsduur	6,8
Gemiddelde bezetting	71,86%
Dagziekenhuis	37.047
Bevallingen	2.617
Spoedpatiënten	35.709
Ligdagen Sp palliatief	3.735
Ligdagen Sp chronisch	8.679
Ligdagen Sp neurologie	8.209

Polikliniek in Zelzate in de lift

Het aantal patiënten van de polikliniek in Zelzate blijft stijgen. In 2009 kwamen er 6.831 patiënten over de vloer. Dat is ruim duizend patiënten meer dan in 2008.

	2005	2006	2007	2008	2009
Aantal patiënten	4.033	4.798	5.068	5.658	6.831

OFFICIËLE CIJFERS BEVESTIGEN GOEDE REPUTATIE AZ SINT-LUCAS

AZ Sint-Lucas bij de beste leerlingen

4

De medische consumptie in de Belgische ziekenhuizen is sterk verschillend. De overheid wil dit verschil wegwerken en overconsumptie aan banden leggen. Hiervoor werd het systeem van de 'referentiebedragen' ingevoerd. Er werd een lijst gemaakt met 32 courante me-

dische en chirurgische behandelingen. Ziekenhuizen die voor deze behandelingen meer uitgeven aan technische verstrekkingen, medische beeldvorming of klinische biologie dan het nationale gemiddelde verhoogd met 10%, worden hiervoor gesanctioneerd en moeten

soms grote bedragen terugstorten. In 2009 werden voor het eerst 34 ziekenhuizen daadwerkelijk beboet voor overconsumptie. AZ Sint-Lucas kreeg echter over de hele lijn een goed rapport.

AZ Sint-Lucas prijsvriendelijk ziekenhuis

Op de website van verschillende ziekenfondsen is het mogelijk prijzen te vergelijken tussen de verschillende ziekenhuizen. Uit deze vergelijking blijkt dat AZ Sint-Lucas het goed doet.

Bij daghospitalisatie zijn de prijsverschillen tussen de Gentse ziekenhuizen

klein. Voor opnames heeft AZ Sint-Lucas zowel bij éénpersoonkamers als bij gemeenschappelijke kamers de beste prijs. Ook op een tweepersoonkamer zit de patiënt bij AZ Sint-Lucas goed. Sedert 2007 worden hier geen ereloon-supplementen meer aangerekend. Verder rekent men in AZ Sint-Lucas ook geen

supplementen aan voor medisch-technische diensten.

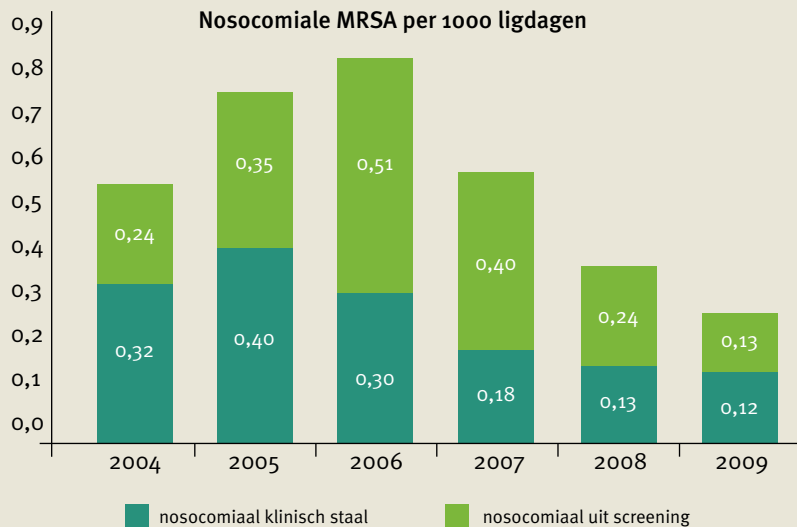
AZ Sint-Lucas kiest voor een éénheidsfactuur. Hier staan alle kosten op, ook kleinere kosten zoals telefoneren, kranten en tijdschriften. Dat is het duidelijkst en het meest correct voor de patiënten.

Aantal MRSA-infecties blijft dalen

Het aantal MRSA-infecties in AZ Sint-Lucas blijft dalen. Het aantal MRSA-screenings neemt jaar na jaar toe, en toch is er sinds 2007 een fors dalende trend te zien in het aantal patiënten die tijdens hun ziekenhuisverblijf gekoloniseerd of (maar veel minder) geïnfecteerd geraken met MRSA.

Naast het feit dat er in heel België een licht dalende trend is, zijn er in AZ Sint-Lucas een aantal factoren die de sterke daling in de hand werken:

- het volgehouden screenings- en isolatiebeleid;
- het actief beleid handhygiëne;
- het toegenomen verbruik handalcohol en handzeep.

Antibiotica verder teruggedrongen

6

De antibiotica therapie beleidsgroep (ABTBG) van het AZ Sint-Lucas heeft ook in 2009 verder aan de weg getimmerd. Verdere reductie van gebruik van de zware antibiotica, zogenaamde reserveantibiotica, kon worden bekomen en de gevoeligheidscijfers werden aangepast aan de nieuwe, strengere, criteria van Europa (zogenaamde EUCAST criteria). Hierbij blijkt dat de gevoeligheid van onze bacteriën nog zeer goed meevalt.

Aanpassing van het formularium is dan ook niet nodig. Daarnaast werden de klassieke jaarlijkse wetenschappelijke vergaderingen georganiseerd met onder andere professor Vogelaers en de professor Van Eldere. Een poster werd ingestuurd naar het ECCMID-congres met de resultaten van het model met reserve antibiotica. Deze werd aanvaard en voorgesteld in Helsinki op 16 mei 2009.

Ten slotte werd nog een zeer belangrijke inspanning geleverd door te participeren in de ESAC-studie. Dit is een zogenaamde puntprevalentiestudie om na te kijken hoeveel patiënten in het ziekenhuis onder antibiotica staan op één bepaalde dag. Dankzij belangrijke inzet van de bacteriologie en de clinical pharmacists, kon ook dit tot een goed einde worden gebracht.

Werken aan kwaliteit

NIEUWE TOESTELLEN MEDISCHE BEELDVORMING

Alle troeven voor optimaal onderzoek

De dienst medische beeldvorming nam in 2009 een aantal nieuwe toestellen in gebruik. Met de nieuwe toestellen beschikt AZ Sint-Lucas over alle troeven om zijn patiënten optimaal te onderzoeken.

De twee nieuwe röntgenzalen zijn ingericht met digitale radiografie (DR). Hier worden de klassieke foto's gemaakt. Eén van de toestellen is op een U-arm geïnstalleerd en kan daardoor bijna helemaal rond de patiënt draaien. Ook in 2009

werd de vernieuwde angiografiezaal in gebruik genomen. Bij angiografie brengt men door middel van röntgenstralen de aders en slagaders in beeld.

AZ Sint-Lucas vernieuwde ook de MR-toestellen. De magnetische resonantie (MR) laat toe organen te onderzoeken zonder gebruik te maken van x-stralen. In plaats daarvan worden magneetvelden en radiogolven gebruikt om beelden van het lichaam te maken. De beelden van de nieuwe 3 Tesla MR hebben een hogere

resolutie en meer scherppte. Kleinere letsels worden daardoor beter zichtbaar.

Tenslotte werden ook de CT-scanners geoptimaliseerd. Een CT-scan maakt gebruik van röntgenstralen. Het verschil met een gewone röntgenfoto is dat bij de CT-scan de röntgenbuis en de detector om het lichaam heen draaien. AZ Sint-Lucas beschikt over de 64 slice CT-scan. Dit nieuwe toestel zorgt door zijn 64 dwarsdoorsneden per rotatie voor een kortere onderzoeksduur en geeft scherpere beelden.

Laboratorium behaalt ISO-accreditatie

Het laboratorium van AZ Sint-Lucas behaalde de ISO 15189 accreditatie voor medische laboratoria. Hiervoor moest het laboratorium een algemeen kwaliteitssysteem hebben, en het technisch kunnen van het laboratorium aantonen.

AZ Sint-Lucas is één van de eerste niet-universitaire ziekenhuislaboratoria dat de accreditatie behaalde. Het laboratorium bekam een accreditatie in alle vier de domeinen van het klinisch laboratorium: chemie, hematologie, microbiologie en moleculaire biologie. Dit terwijl de accreditatie enkel noodzakelijk is voor de terugbetaling van moleculaire testen, dus voornamelijk op het vlak van hematologie.

Om de 15 maanden krijgt het laboratorium een opvolgingsaudit. Na vijf jaar vervalt de accreditatie. Dan moet er opnieuw een grondige audit uitgevoerd worden om de accreditatie te hernieuwen.

KWALITEITSPROJECT MEDICATIEDISTRIBUTIE

Patiëntveiligheid staat voorop

AZ Sint-Lucas spant zich jaar na jaar in om de kwaliteit en de patiëntveiligheid in het ziekenhuis te verhogen. Het project 'medicatie-distributie' is hier een mooi voorbeeld van.

Enkele bijgewerkte procedures vormen de basis van het kwaliteitsproject. Medi-

catie wordt klaargezet in identificeerbare verpakkingen. De naam, dosis, vervaldatum en toedieningsvorm moeten altijd gecontroleerd kunnen worden. Controle van de klaargezette medicatie mag alleen net voor het toe te dienen tijdstip. Eén en dezelfde verpleegkundige is verantwoordelijk voor de controle van

de medicatie en het toedienen ervan. Het is ook die persoon die na toediening parafeert in het medicatierooster. De op punt gestelde procedures medicatie-distributie werden voor implementatie uitgetest op vier pilootafdelingen.

AANGEPAST DIEET VERSNELT GENEZING

Nutritieteam strijdt tegen ondervoeding

Ondervoeding van patiënten komt voor in alle ziekenhuizen. Maar AZ Sint-Lucas doet er wat aan. Ondervoeding heeft immers een vertragend effect op de genezing. Het nutritieteam in AZ Sint-Lucas houdt de aandacht voor voeding hoog. Het multidisciplinaire team be-

staat uit een voedingsverpleegkundige, een verpleegkundige, een diëtiste, een apotheker en een arts.

Risicopatiënten worden zo snel mogelijk gedetecteerd, zo mogelijk al bij opname. Als een patiënt een te lage

Body Mass Index heeft, komt de diëtiste langs. Het gewicht van risicopatiënten wordt van nabij opgevolgd. Zij krijgen een individueel voedingsplan waarin ook aandacht besteed wordt aan de situatie na het verblijf in het ziekenhuis.

DREIGING MEXICAANSE GRIEP LEIDT TOT OMVATTEND CRISISPLAN

Op het ergste voorbereid zijn

2009 was ook het jaar van de Mexicaanse griep. In AZ Sint-Lucas lieten meer dan 1650 artsen, medewerkers en stagiairs zich inenten tegen de Mexicaanse griep. Naar aanleiding van de dreiging van de Mexicaanse griep werd een 'Business Continuity Plan' opgesteld.

Het Business Continuity Plan (BCP) is een plan om de werking van het ziekenhuis optimaal te organiseren als op een dag een besmettelijke catastrofe uitbreekt. Het plan voorziet zoveel mogelijk en eist voor elke vraag heel concrete maatregelen. Dat gaat over communicatie, over de efficiënte inzet en toewijzing van verplegend personeel op een ogenblik dat 30% van de verpleegkundigen zelf ziek is, over de opdeling van het ziekenhuis in een zone voor besmettelijke patiënten en niet-besmettelijke patiënten, over de noodopvang en triage in rampententen voor de spoedgevallendienst, over

noodprocedures allerhande... Het gaat letterlijk over honderden grote en kleine maatregelen die op papier gezet worden.

Als ooit het noodlot toeslaat, is AZ Sint-Lucas met het BCP goed bewapend om de strijd aan te gaan.

OVERHEID SELECTEERT AZ SINT-LUCAS VOOR PILOOTPROJECT

Pijnkliniek in volle ontwikkeling

AZ Sint-Lucas is door de federale overheid geselecteerd voor het pilootproject 'multidisciplinair pijnteam'. De bedoeling is om de aanpak van pijn nog beter te organiseren vanuit verschillende disciplines (artsen, psycholoog, apotheek, verple-

ging) met als doel zorgverstrekkers beter te begeleiden en te sensibiliseren. Liefst 68 ziekenhuizen stelden zich kandidaat, waarvan er maar 36 erkend werden. Bovendien is AZ Sint-Lucas ook geselecteerd voor het federale pilootproject

'algologische functie'. Dit houdt in dat het ziekenhuis financiering krijgt voor de functie van pijnverpleegkundige om zo de dienstverlening en ondersteuning naar interne zorgverstrekkers en naar de huisartsen te optimaliseren.

Oncologisch centrum

Voortdurend overleg verhoogt kwaliteit

Het dagelijks bestuur van het zorgprogramma oncologie overlegt maandelijks. Dit overleg zorgt voor een duidelijk beleid dat de patiënt centraal stelt. Hier worden initiatieven uitgewerkt die rechtstreeks of onrechtstreeks ten goede komen aan patiënten. Via het overleg wordt de kwaliteit van het zorgaanbod verhoogd.

Verder is er twee keer per jaar een samenvatting van de multidisciplinaire commissie voor oncologie.

In 2009 startte de zorgcoördinator oncologie. De zorgcoördinator werkt het beleid en de initiatieven die ontwikkeld worden door het dagelijks bestuur oncologie uit in de praktijk.

Het handboek oncologie werd verder ontwikkeld. Verschillende specialisten in hun domein hebben hun expertise en ervaring hierin gebundeld. Het handboek vermeldt behandelingsplannen per pathologie om de kwaliteit van de zorg te kunnen garanderen.

Totaalzorg op maat

Het multidisciplinair team benadert de patiënten als mensen met een ziekte en focust niet enkel op de ziekte zelf. Naast een behandeling op maat, krijgen patiënten in AZ Sint-Lucas ook een begeleiding op maat: medisch, verpleegkundig, psychologisch, sociaal. Het psychosociaal oncologisch team werd opgericht en de sociale dienst voor oncologie kreeg uitbereiding. Voor elke pathologie staat een begeleidingsverpleegkundige in voor de begeleiding van elke nieuwe kankerpatiënt en zijn/haar familie doorheen het hele traject dat de patiënt aflegt in het ziekenhuis en ze vormt waar nodig de brug met de thuissituatie. De begeleiding bestaat hoofdzakelijk uit informatieverstrekking of -verduidelijking en een algemene psychosociale ondersteuning. Voor patiënten waarbij trajectbegeleiding niet voldoende is, bieden de oncopsychologen extra on-

dersteuning bij de impact die de ziekte heeft (relationeel, zelfbeeld, zelfwaarde, coping, ziekte-inzicht, emotionele beleving...). In 2009 werden op die manier

335 gynaecologische, pneumologische en hersentumorenpatiënten opgevangen. Dit zal in 2010 navolging kennen voor elke oncologische pathologie.

Dag tegen kanker

Op 17 september was er opnieuw de Dag tegen Kanker. AZ Sint-Lucas organiseerde voor patiënten en bezoekers infosessies, een infobeurs en een workshop over diverse topics binnen de oncologie.

Borstkliniek biedt individuele begeleiding patiënten

In 2009 werden 266 patiënten met een nieuwe diagnose van borstkanker en 18 patiënten na herval door de borstverpleegkundigen begeleid.

De borstverpleegkundigen bieden een persoonlijke aanpak aan met begeleiding op maat van de patiënt. Zowel voor, tijdens als na de ziekenhuisopname is de borstverpleegkundige bij de patiënt aanwezig voor ondersteuning, begeleiding en informatie.

Om patiënten zo goed mogelijk te informeren waren er in 2009 ook opnieuw twee patiënteninfoavonden. In juni was er een avond over borstkanker en erfelijkheid met 133 aanwezige patiënten en partners. In november vond de infoavond 'Post- menopauzale klachten na borstkanker' plaats. Hierop waren 87 patiënten en partners aanwezig.

AZ Sint-Lucas startte met een onco-revalidatieprogramma B-care. Het programma omvat 24 sessies fysieke training en 6

verschillende informatiesessies (voeding na kanker, schoonheidsverzorging, relaxatie, mindfulness, lymfoedeem en lymfedrainage, psychosociale uitdagingen na kanker). Het doel van het programma is om de levenskwaliteit na de behandeling terug op niveau te brengen. Zes groepen volgden het programma, in totaal 43 patiënten. Alle deelnemers zijn zeer tevreden over het B-care programma. Ze ervaren lichamelijk positieve effecten en vinden het lotgenotencontact zeer belangrijk.

Moeder en kind

MATERNITEIT BLIJFT BOUWEN AAN KWALITEIT

Babyvriendelijk ziekenhuis

Met 2.617 bevallingen blijft AZ Sint-Lucas ook in 2009 de belangrijkste materniteit van Oost-Vlaanderen. Ook in 2009 bleef de materniteit verder bouwen aan hoogstaande kwaliteit.

In 2008 werd AZ Sint-Lucas weerhouden als kandidaat voor het project 'Babyvriendelijk ziekenhuis'. De vroedvrouwen en artsen van het borstvoedingscomité, samen met alle medewerkers en artsen van Blok M, zetten zich in voor dit federale project. Om het kwaliteitscertificaat te behalen, moet het ziekenhuis voldoen aan een aantal strenge voorwaarden. Het grootste werkpunt is het doen stijgen van het aantal pasgeborenen die uitsluitend borstvoeding krijgen bij het verlaten van de materniteit. In 2010 weten we of AZ Sint-Lucas aan alle voorwaarden voldoet en het certificaat behaalt.

De natuur als het kan

AZ Sint-Lucas heeft een moedervriendelijke materniteit. De zwangere vrouw in arbeid kan kiezen wie haar vergezelt. Ze kan tijdens de arbeid drinken en een lichte maaltijd gebruiken, tenzij hiervoor een medische tegenindicatie bestaat. Vrouwen in arbeid worden ondersteund

om zoveel mogelijk natuurlijke middelen te gebruiken om de pijn te verlichten. De steun en begeleiding door de vroedvrouw is hierbij zeer belangrijk. Tijdens de arbeid wordt de vrouw aangemoedigd om rond te wandelen en in beweging te blijven. Dit bevordert het geboorteprocés. Het kunstmatig breken van de vliezen, het versnellen of induceren van de arbeid en keizersnedes worden vermeden, tenzij daar een medische reden voor is.

De techniek als het moet

Patiënten worden goed geïnformeerd over het feit dat er tijdens het weekend of tijdens de verlofperiode een andere gynaecoloog bij de bevalling aanwezig kan zijn. AZ Sint-Lucas scoort met 18.1% keizersnedes goed ten opzichte van de meest recente cijfers van het Vlaams gemiddelde (19.5%). Ook bij het aantal inducties (inleidingen) doet AZ Sint-Lucas het met 18.9% beter dan het Vlaams gemiddelde van 25.3%. Bevallingen worden zo weinig mogelijk ingeleid. 10.6% van de pasgeborenen verblijft op de afdeling neonatologie. Ook hiermee scoort AZ Sint-Lucas goed, in Vlaanderen bedraagt het gemiddelde 16.9%.

Kinderafdeling in de lift

Op de pediatrie vonden in 2009 3.325 opnamen plaats. Dat is een opmerkelijke stijging met 196 opnamen of 6,26 %. Het kwaliteitsbeleid en het kindervriendelijk ziekenhuisbeleid werpen duidelijk vruchten af.

12

Materniteit in nieuw kleedje

De kraamafdeling van AZ Sint-Lucas onderging in 2009 een grondige renovatie. De kamers kregen een flinke opknappbeurt en werden uitgerust met extra snuffjes. Zo kwamen er nieuwe meubels, kinderbedjes die in hoogte verstelbaar zijn, een groter babybadje en een volwaardige ijskast. Sommige kamers hebben een uitklapbaar bed voor inslapende partners.

Een aantal technieken, zoals de verpleegoprop, de verlichting en de sanitaire leidingen werden vernieuwd. Als de mama wordt verzorgd of borstvoeding geeft, kan het bezoek even plaatsnemen in de zithoek op de afdeling. Infosessies voor zwangeren vinden nu plaats in de nieuwe polyvalente ruimte.

Lucas en de fotodokter

Na het boek 'Lucas en de slaapdokter' verscheen in 2009 een nieuw informatieboek op maat van de kinderen. 'Lucas en de fotodokter' maakt de kinderen wegwijs op de spoedgevallendienst en de medische beeldvorming.

Met de twee kinderboeken wil AZ Sint-Lucas informatie op kindermaat geven. Het is immers bekend dat kinderen die goed geïnformeerd zijn minder angst hebben en beter meewerken. Dat werkt het genezingsproces in de hand.

Het nieuwe boekje wordt gratis meegegeven aan alle kinderen die zich aanmelden op de dienst medische beeldvorming en aan de kinderen die op de spoed terecht komen en een foto moeten laten maken.

Zorgprogramma geriatric in een notendop

Het zorgprogramma geriatric waarborgt een gespecialiseerde aanpak voor ouderen. Het zorgprogramma omvat vijf elementen.

1. Op de polikliniek wordt de patiënt, na doorverwijzing van de huisarts, gezien door de geriatric.
2. Op de verblijfsafdeling geriatric krijgt de patiënt de meest optimale zorg aangeboden met het oog op een vlug herstel en de terugkeer naar huis of een thuisvervangend milieu.
3. In het geriatric dagziekenhuis kunnen ouderen terecht voor behandeling, onderzoeken of revalidatiesessies.
4. Het team interne liaison geriatric komt langs op de kamer van geriatric patiënten die niet op een geriatric dienst verblijven. Het team onderzoekt het risicoprofiel van deze bejaarden, biedt hun geriatric deskundigheid aan en geeft advies aan de zorgverleners.
5. Via de externe liaison stelt AZ Sint-Lucas de geriatric deskundigheid ter beschikking van externe zorgverstrekkers.

Interne liaison geeft geriatric advies

AZ Sint-Lucas haalde in 2009 goede cijfers bij dit project en kreeg een verlenging van dit proefproject tot en met 2010. Ongeveer de helft van alle 5.250 in AZ Sint-Lucas gehospitaliseerde 75-plussers die verblijven op niet-geriatric afdelingen, heeft een geriatric risicoprofiel. Het

intern liaisonsteam voerde bij één derde van deze opgenomen 75-plussers een geriatric screening uit. Bij 94% van de gescreende patiënten werd een pluridisciplinair advies vanuit geriatric oogpunt verleend aan de behandelend arts en het team op de verpleegafdeling.

Sinds april 2009 is het beheer van de wachtlijst geriatric overgenomen door het team interne liaison geriatric. Dit laat de triage van kandidaten nog correcter verlopen en het verkort de verwerkingstijd.

300 patiënten op geriatric dagziekenhuis

Het streefdoel van 300 patiënten in het geriatric dagziekenhuis werd gehaald in 2009. Dankzij het intern en extern promoten van het geriatric dagziekenhuis was er een stijging van 100 naar 300 patiënten. AZ Sint-Lucas kreeg verlenging om verder aan het proefproject geriatric dagziekenhuis deel te nemen tot en met 2010.

Kwaliteit op geriatrische afdelingen

In 2009 werd de uitrusting van de afdelingen geoptimaliseerd met onder andere nieuwe tilliften en zetels voor de patiënten. Twee geriatrische afdelingen werkten al met individuele patiënttoewijzing. In 2009 startten nog twee afdelingen met individuele patiënttoewijzing. Dit houdt in dat elke verpleegkundige een aantal patiënten toegewezen krijgt waarvoor hij/zij de volledige verantwoordelijkheid draagt. Dit resulteert in een betere kwaliteitszorg en een verhoogde werktevredenheid.

Betere communicatie met woonzorgcentra

In juni 2009 organiseerde AZ Sint-Lucas samen met de leden van de 'werkgroep functionele bindingen geriatric' een overkoepelende themanamiddag voor de ziekenhuizen van het GZO (Gents Ziekenhuis Overleg) en alle woon- en zorgcentra waarmee de leden een functionele binding hebben. Het thema was de optimalisatie van de communicatie bij transfer van de ene setting naar de andere in beide richtingen. Er waren ongeveer 120 aanwezigen.

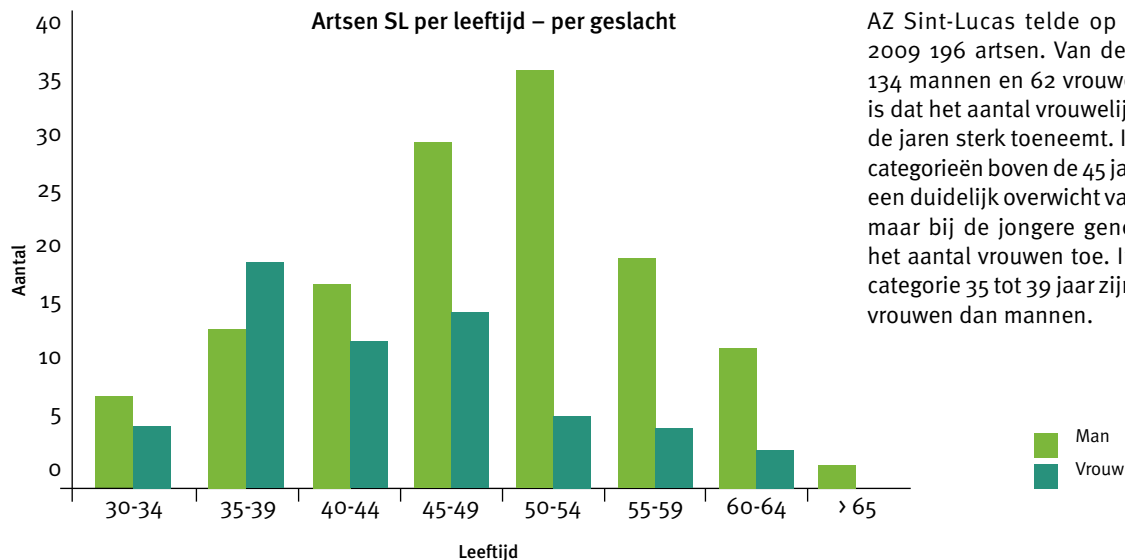
Poliplatform biedt service aan geriatrische patiënten

Het poliplatform is een vorm van serviceverlening voor de geriatrische patiënten op campus Volkskliniek, zodat zij niet voor een onderzoek moeten vervoerd worden naar campus Sint-Lucas. Het poliplatform is een locatie waar op vastgelegde tijdstippen verschillende medische disciplines beschikbaar zijn voor kortdurende onderzoeken.

Medische- & zorgorganisatie

Meer vrouwelijke artsen

AZ Sint-Lucas telde op 31 december 2009 196 artsen. Van deze artsen zijn 134 mannen en 62 vrouwen. Opvallend is dat het aantal vrouwelijke artsen met de jaren sterk toeneemt. In de leeftijdscategorieën boven de 45 jaar zien we nog een duidelijk overwicht van de mannen, maar bij de jongere generaties neemt het aantal vrouwen toe. In de leeftijdscategorie 35 tot 39 jaar zijn er zelfs méér vrouwen dan mannen.

Samenwerking met huisartsen

Ook in 2009 werd de nauwe samenwerking met de huisartsen hechter aangehaald. In het kader van het Gents Ziekenhuisoverleg werkte AZ Sint-Lucas actief mee aan de uitbreiding van de portaalsite voor huisartsen en artsen. Daar-

naast werd een overleg georganiseerd met de Huisartsenvereniging Gent.

In 2009 nam het aantal 'multidisciplinaire oncologische consulten' in het kader van het zorgprogramma oncologie

sterk toe. Ook de aanwezigheid van de huisartsen op deze MOC's stijgt.

Op het gebied van bijscholing organiseerde AZ Sint-Lucas een reeks van acht medische avonden.

Nieuwe artsen 2009

Dr. Katrien De Ketelaere
Dr. Koenraad Van Landuyt
Dr. Karolien Van Den Bossche
Dr. Frédéric VandeVyver
Dr. Kjell Fierens
Dr. Cedric Coucke
Dr. Annick De Wolf
Dr. Amale Hajji

gynaecologie en verloskunde
reconstructieve heelkunde
huidziekten
nucleaire geneeskunde
heelkunde
heelkunde
anesthesie en reanimatie
spoedgevallendienst

Diabetes voetkliniek erkend

Eind 2009 kreeg de diabetes voetkliniek van AZ Sint-Lucas een officiële erkenning van het RIZIV. De diabetes voetkliniek organiseert elke vrijdagochtend interdisciplinaire raadplegingen. Het betreft een samenwerking van de specialismen vaatheelkunde, endocrinologie, dermatologie en orthopedie, bijgestaan door een podoloog en een diabetesverpleegkundige. Dr. Ameye is medisch coördinator.

Centrum voor endoprothesen

AZ Sint-Lucas is eind 2009 erkend als centrum voor endoprothesen met terugbetaling door het RIZIV. Het gaat om een samenwerking tussen vaatchirurgen en een interventioneel radioloog. Betrokken artsen zijn: dr. Franssen, dr. Blomme, dr. Ameye en dr. Coucke.

Robotchirurgie AZ Sint-Lucas erkend

De ziekteverzekering betaalt patiënten van AZ Sint-Lucas sinds oktober 2009 een tegemoetkoming in de kosten van het gebruiksmateriaal voor endosco-

pisch uitgevoerde robot-geassisteerde radicale prostatectomie. AZ Sint-Lucas voldoet aan alle strenge normen qua organisatie, aantal artsen en aantal

ingrepen. Het ziekenhuis en de artsen rekenen de patiënt geen extra materiaalkosten meer aan.

CENTRAAL ELEKTRONISCH PATIËNTENDOSSIER

Orbis uit de startblokken

De implementatie van het Centraal Elektronisch Patiëntendossier (CEPD) 'Orbis' is begonnen. Heel wat voorbereidende trajecten zijn in 2009 afgerond. De eerste pilootprojecten zijn ondertussen aan de gang. Artsen, verpleegkundigen, informatici en administratieve medewerkers zijn hier nauw bij betrokken. Een driekoppig team begeleidt de implementatie van het CEPD op de werkvloer.

De nodige servers, de database en de basisprogramma's van het CEPD zijn geïnstalleerd. Om zeker te zijn dat alles correct werkt, werd een hele batterij tests uitgevoerd. Orbis wordt gekoppeld met bestaande programma's in het ziekenhuis. Door de koppeling met het opnamepakket zijn alle patiënten die naar AZ Sint-Lucas komen nu ook in het CEPD gekend.

Ondertussen is de eerste pilootverpleegafdeling van start gegaan met Orbis. In het najaar 2010 start ook een eerste medische dienst als pilootdienst. Bij de implementatie wordt niets aan het toeval overgelaten. Er is een functionele helpdesk en een wachtdienst die 24 uur op 24 bereikbaar is.

Bouwen aan de toekomst

Modern, functioneel en comfortabel

Het AZ Sint-Lucas blijft bouwen aan de toekomst. Er werd in 2009 heel wat gebouwd en verbouwd. Het doel van al die werken is om van AZ Sint-Lucas een modern en functioneel ziekenhuis te maken, de gebouwen en infrastructuur permanent in een optimale conditie te houden en een fraai en aantrekkelijk kader te creëren.

Er waren onder meer werken op de dienst medische beeldvorming, in de catheterisatiezalen, in het lokaal van de diëtisten,

aan het kinderdagverblijf en op de PAAZ (Psychiatrisch Afdeling binnen een Algemeen Ziekenhuis).

Er werden thermostatische radiatorkasten geïnstalleerd, de noodverlichting van diverse gebouwen werd verbeterd en in verschillende ruimtes werden extra branddetectoren geplaatst.

Om als babyvriendelijk ziekenhuis te ontmoet te blijven komen aan de noden van moeder en kind, werd de materniteit

verbouwd. Ook de consultaties gynaecologie werden verbouwd en alle gynaecologen zijn samengebracht. De gevel van de materniteit werd gerestaureerd en geschilderd. Materniteit 1 is al opnieuw in gebruik genomen. In mei 2010 werd ook de verbouwde materniteit 2 opnieuw in gebruik genomen.

Op het operatiekwartier van campus Sint-Lucas en op de spoedafdeling zijn er afgesloten ruimtes voor kinderen gemaakt.

Pendeldienst tussen bezoekersparking en ziekenhuis

2009 was het jaar waarin AZ Sint-Lucas startte met een eigen pendeldienst. Patiënten en bezoekers kunnen gebruikmaken van een gratis pendeldienst tussen de bezoekersparking en de ingang van het ziekenhuis. Deze service is beschikbaar elke werkdag van 9 tot 17.15 uur. Het pendelbusje kan opgeroepen worden vanuit de wachtplaats op de bezoekersparking en aan het onthaal van het ziekenhuis. De veiligheidsmedewerkers van AZ Sint-Lucas verzorgen deze dienst.

Medewerkers maken het verschil

Werken in AZ Sint-Lucas

Goed opgeleide en gemotiveerde medewerkers zijn één van de belangrijkste succesfactoren in het bereiken van de organisatiedoelstellingen. Om deze inzet mogelijk te maken, ontwikkelt AZ Sint-Lucas een modern en aangepast HRM-beleid dat inspeelt op de noden van personeel en organisatie.

Algemene cijfergegevens 2009

Aantal medewerkers	2.225
Aantal fulltime equivalenten	1.645,25
Aantal mannen	335
Aantal vrouwen	1.890
Gemiddelde leeftijd	42
Voltijdse medewerkers	42,94%
Deeltijdse medewerkers	57,06%

Aantal sollicitaties stijgt

In 2009 waren er 344 sollicitaties meer dan in 2008. Er is vooral een stijging te merken van het aantal spontane sollicitaties, nl. 321 meer. Uit de motivatiebrieven blijkt dat heel wat sollicitanten AZ Sint-Lucas beschouwen als een aantrekkelijke en stabiele werkgever. Sinds 27 april 2009 werkt AZ Sint-Lucas met een online rekruterings-

systeem, HR Technologies (HRT). De kandidaten kunnen rechtstreeks via de jobpagina op de website www.azstlucas.be reageren op een vacature. Ook spontaan solliciteren is mogelijk.

Via HR-Technologies sturen verhoudingsgewijs meer kandidaten spontaan hun gegevens door. Een online rekruterings-systeem verlaagt duidelijk de drempel bij het solliciteren.

Jaar	2008	2009
Aantal personen die solliciteerden	2.437	2.781
Spontane sollicitaties	521	842
Reacties op vacatures	1.916	1.939

Studenten als toekomstige collega's

In 2009 liepen 696 studenten verpleegkunde, 94 studenten logistiek assistent en 61 andere studenten zoals kine, ergo, logo, ... stage in AZ Sint-Lucas. Belangrijk is dat de student voldoende geprikkeld en gemotiveerd wordt. De rol van de mentoren bestaat erin de stagiair te begeleiden en de stage zinvol in te vullen. De mentor zorgt voor een veilig stageklimaat onder supervisie

en beoordeelt door werkpunten aan te reiken en sterke punten te bekrachtigen (feedback).

AZ Sint-Lucas gaat actief op zoek naar nieuwe medewerkers. Laatstejaarsstudenten kunnen tijdens hun stage interne opleidingen volgen zoals vorming verplaatsingstechnieken en CPR. Tijdens

de stageperiode biedt AZ Sint-Lucas extra meemaakstages aan: bloedprikstage, infuusprikstage, een dag meelopen op nucleaire geneeskunde, op de dialyseafdeling of op de medische beeldvorming.

Op de introductienamiddag voor studenten waren 285 studenten aanwezig.

Vorming voor medewerkers

Vorming en opleiding zijn heel belangrijk in een modern HRM-beleid. In 2009 werden 802 verschillende cursussen gevolgd, waarvan 641 formele en 161 informele vormen. 1.576 medewerkers volgden minstens een cursus.

Sportief en actief ziekenhuis

AZ Sint-Lucas is een dynamisch ziekenhuis, met heel wat activiteiten voor wie dat wil. Er is een actieve Vriendenkring die uitstappen, sportwedstrijden, een groepsquiz en het succesvolle sinterklaasfeest organiseert. Daarnaast zijn er tal van initiatieven waar medewerkers aan deel kunnen nemen: een tennis- en volleybaltornooi, de Ekiden in Evergem, de nieuwjaarsreceptie, noem maar op.

Investeren in de toekomst

De overgedragen winst bedraagt € 3.234.006 na reservering van het resultaat.

De solvabiliteit is lichtjes gedaald, maar blijft goed. De verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen bedraagt 0,94.

De liquiditeitsratio bedraagt 1,47.

De vaste activa zijn gestegen van € 126,6 miljoen naar € 127,2 miljoen.

Deze stijging is toe te wijzen aan de investeringen.

Belangrijke investeringen in 2009 waren:

- verbouwingen: materniteit, medische beeldvorming, consultaties;
- medische apparatuur: medische beeldvorming, labo, hartcentrum, radiotherapie;
- informatica: CEPD.

Resultaat 2009 (in € 1.000)

BEDRIJFSOPBRENGSTEN	235.156
Omzet	199.233
Overige bedrijfsopbrengsten	35.857
BEDRIJFSKOSTEN	231.548
Voorraden en leveringen	45.850
Diensten en bijkomende leveringen	78.830
Bezoldigingen en sociale lasten	90.665
Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa	12.989
Waardevermindering op vlottend activa: (toevoeging:+, terugname:-)	57
Voorzieningen	835
Overige bedrijfskosten	2.322
BEDRIJFSRESULTAAT	3.608
Financiële opbrengsten	4.077
Financiële kosten	1.648
RESULTAAT UIT DE GEWONE ACTIVITEITEN	6.037
Uitzonderlijke opbrengsten	389
Uitzonderlijke kosten	1.470
Fondsen	3.390
OVER TE DRAGEN RESULTAAT	3.234

Bestuursorganen

(op 31/12/2009)

Raad van Bestuur

Guido De Wilde (voorzitter)
Frans Verheeke
Jan Smets
Bert Vanderhaegen
Juan Fernandez
André Devos
Mario Pauwels
Chantal De Pauw
Johan De Schampelaere

Directiecomité

Guido De Wilde, voorzitter
Dr. Dirk Maes, medisch directeur
Bernard Ceriez, financieel administratief en facility directeur
Trees Colle, verpleegkundig en paramedisch directeur
Christine Van der Hoogerstraete, directeur personeel & organisatie
Danny Van Hove, directeur infrastructuur
Karin Carlier, hoofd facilitaire diensten
Filip Decruynaere, communicatieverantwoordelijke
Siska Bruyneel, stafmedewerker beleidsondersteuning

Medische raad

Dr. Jan Donck (voorzitter)
Dr. Dirk Ommeslag
Dr. Jos Van Acker
Dr. Bart De Witte
Dr. Ludwig Deruyck
Dr. Christel Mestach
Dr. Marc Kint
Dr. Kurt Hermans
Dr. Catherine Beghin
Dr. Luc Verbist
Dr. Marjan Petrick
Dr. Robert De Potter
Dr. Thierry Onghena

23

AZ Sint-Lucas – Groenebriel 1, 9000 Gent
www.azstlucas.be